

Lupa- ja valvontavirasto
ylitarkastaja Titta Lahtinen

Lausunto on annettu lausuntopalvelu.fi:ssä

Viite: Lausuntopyyntönne ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmaksi vuosille 2026–2032 (LVV-U/23048/2026)

Lausunto ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmaksi vuosille 2026–2032

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja antaa lausunto dokumenttiin Suomen merenhoito-suunnitelman seurantaohjelmaksi vuosille 2026–2032.

THL tekee ohjelman seuraaviin kappaleisiin pieniä teknisiä ja periaatteellisia huomioita.

Avomeren haitalliset aineet ja niiden vaikutukset (BALFI D08-1)

Sivulla 154, kappaleessa ”*Mitattavat ominaisuudet ja menetelmät*”, klooratut hiilivedyt on kuvattu tehtävän THL:n laatujärjestelmän mukaisilla menetelmillä, vaikka THL:llä mittaa vain PCDD/F, PCB ja PBDE-yhdisteet. Sivulla 161 rannikkovesien ahvenen haitta-aineiden määrittämisen yhteydessä sanotaan (todennäköisesti oikein), että määrittäykset tehdään kaupallisissa laboratorioissa.

Rannikkovesien haitalliset aineet ja niiden vaikutukset (BALFI-D08-2)

Sivulla 160, kappaleessa ”*Mitattavat ominaisuudet ja menetelmät*”, HBCDD on kuvattu tehtävän THL:n laatujärjestelmän mukaisilla menetelmillä, vaikka sivulla 154 avomeren haitallisten aineiden yhteydessä se on kuvattu tehtävän Sykessä.

Sivulla 162 olevan taulukko 74 ensimmäisellä (PCDD/F, PCB, PBDE ja HBCDD) ja toisella (PFAS) rivillä laboratorioissa on mainittu Luke, joka THL:n tietojen mukaan ei tee näiden yhdisteiden analytiikkaa. Jos Luken rooli liittyy näytteiden ottoon, se olisi hyvä kirjoittaa selkeämmin taulukkoon tai tekstiin.

Luvitetun toiminnan haitallisten ja vaarallisten aineiden päästöt rannikkovesiin (BALFI-D08-3)

Sivulla 167 kappaleessa ”Alaohjelman lyhyt kuvaus” todetaan, että ”Alaohjelmalla seurataan ympäristölupaa edellyttävien laitosten osalta tiettyjen prioriteettiainedirektiivin aineiden päästöjä rannikkovesiin ja päästöjen kehitystä. Seurannan tarkoituksena on myös varmistaa tehtyjen päästövähennystoimenpiteiden tehokkuus ... Päästötiedot perustuvat velvoitetarkkailuun. Joidenkin aineiden osalta ei ole ollenkaan tai ei riittävästi päästömäärätietoja, minkä takia niiden osalta esitetään vain arvioita käyttö- tai myyntimääristä.” Kappaleessa ”Mitattavat ominaisuudet ja menetelmät” on lueteltu käyttö- ja myyntimäärien avulla arvioitavia aineita (mm. PFOS, NP, TBT ja PBDE). Näiden käyttö on erittäin tiukasti säädeltyä ja rajautuu useimmiten suljettuihin systeemeihin, joista ei tule päästöjä. Koska suljetut käytöt ovat olennainen osa päästövähennystoimia, on kyseenalaista, onko mielekästä puhua näiden aineiden päästöarvioista esitetyssä muodossa, jos ”Seurannan tarkoituksena on myös varmistaa tehtyjen päästövähennystoimenpiteiden tehokkuus”. Pelkkä käyttö- ja myyntimäärien raportointi ilman todellisia luvitetun toiminnan päästöjen mittauksia (vaikka määritysrajan alittavia) kuuluisi johonkin toiseen dokumenttiin tai vähintään raportoinnissa tulisi erittäin selvästi kuvata, että ko. arviot EIVÄT ole päästöarvioita.

Uimavesien mikrobiseuranta (BALFI-D01,04,06pel-3)

Sivulla 92 kappaleessa ”Alaohjelman lyhyt kuvaus” kuvataan, että ”Bakteereita seurataan ja tiedot kerätään yleisiltä uimarannoilta (110 kpl; sisältää myös Ahvenanmaan rannikkovedet). Yleisten uimarantojen lukumäärä ei ole oikein ja se tulee tarkistaa vastaamaan uusinta tietoa. Lisäksi on syytä tarkentaa, tarkoitetaanko tässä kohti kaikkia Suomen

alueella olevien yleisten uimarantojen määrää vai pelkästään rannikko-alueella sijaitsevien yleisten uimarantojen lukumäärää.

Sivulla 92 kappaleessa ”*Indikaattorit ja ympäristötavoitteet*” viitataan Valviran verkkosivuille ”*Uimavesi | Valvira*”. Valviran toiminta on loppunut 31.12.2025 ja verkkosivulinkit tulee muuttaa vastaamaan nykyisen Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuja.

Sivulla 93 kappaleessa ”*Alueellinen kattavuus*” todetaan, että ”*Uimavesien seuranta kattaa 110 yleistä uimarantaa Suomen rannikkoalueilla...*”. Yleisten uimarantojen lukumäärä Suomen rannikkoalueilla tulee tarkistaa vastaamaan uusinta tietoa.

Sivulla 93 taulukossa 42 on kuvattu ”*Yleisten uimarantojen määrä*”. Taulukon tiedot tulee tarkistaa vastamaan uusinta tietoa. Lisäksi on tarpeen tarkentaa taulukon 42 otsikkoa, koska kattaa ainoastaan rannikkoalueen uimarantojen lukumäärätietoa. Tekstissä ei ole viittausta taulukkoon 42, sen osalta on syytä tarkistaa, tulisiko viittaus löytyä tekstistä.

Sivulla 93 kappaleessa ”*Rajat ylittävät vaikutukset ja seurannan kohteet*” viitataan THL:n verkkosivuihin ”... *Euroopan komissiolle osana uimavesidirektiivin raportointia: Uimarantojen vesi - THL.*” THL:n verkkosivut ovat uudistumassa ja verkkosivujen linkitykset ja olemassaolo tulee tarkistaa julkaisuhetkellä.

Sivulla 95 kuvassa 11 on kuvattu ”*Rannikon EU:lle raportoitavien yleisten uimarantojen seuranta-asetat*”. Tiedot tulee tarkistaa vastaamaan uusinta tietoa.

Sivulla 96 kappaleessa ”*Tiedonhallinta*” on useita verkkosivulinkkejä ”... *Uimavesi | Valvira, Uimarantojen vesi - THL sekä State of bathing waters | European Environment Agency's home page*”. Linkkien toimivuus tulee tarkistaa ja linkit tulee päivittää ajantasaiseksi julkaisuhetkellä.

25.3.2026

Sivulla 96 kappaleessa ”*Kehitystarpeet*” mainitaan mm. jätevedenpuhdistamoiden bakteeriseuranta. Yhdyskuntajätevesidirektiivi on uudistettu ja sen tuomat velvoitteet ja tarkennukset on syytä huomioida tekstissä soveltuvin osin.

Pääjohtajan sijainen,
hallinto- ja talousjohtaja

Mia Nykopp

Johtaja

Otto Helve

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 4 pages before this page

Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende